

Maa-aineslupa kiinteistölle 142-401-6-63, Ronimus Marko ja Ronimus Petri

Viranomaislautakunta 16.12.2025 § 55
587/11.02.00/2025

Asia

Päätös, joka koskee maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaista maa-ainesten ottamislupahakemusta.

Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija

Ronimus Marko ja Ronimus Petri

Yhteyshenkilö:
Ronimus Marko
Muikkulantie 294, 47310 Haapakimola

Toiminta ja sen sijainti

Toiminta sijoittuu kiinteistölle Ahonoja 142-401-6-63, Ahonojantie 70 kohdalta kääntyvän metsäautotien varteen. Lähin häiriölle altis kohde sijoittuu noin 200 metrin etäisyydelle etelään.

Alueelle haetaan lupaa maa-ainesten ottamiseen kokonaisottomäärän ollessa 65 000 k-m³. Maa-ainesten ottotoimintaa varten vuokratun toiminta-alueen kokonaispinta-ala on 1 ha ja kaivualueen pinta-ala on 0,73 ha. Arvioitu hiekan ja soran ottomäärä on 65 000 k-m³. Toiminta vastaa alueella aiemmin ollutta toimintaa.

Luvan hakemisen perusteet

Maa-aineslaki 4 §.

Lupaviranomaisen toimivalta

Toimivaltainen viranomainen on maa-aineslain 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona toimii litin viranomaislautakunta.

Valmistelija

Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi,
taru-tiina.kalliokuusi@iitti.fi, p- 040 559 6498

HAKEMUS

Asian vireilletulo

Maa-aineslupahakemus on jätetty litin ympäristönsuojeluviranomaiselle 17.10.2025. Pyyntö aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaa on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle 4.12.2025.

Toimintaa koskevat luvat

Samalla alueella on tehty maa-ainestenottoa litin rakennuslautakunnan myöntämän luvan mukaisesti 4.11.2015 (82 §). Lupa on voimassa 11.11.2025 asti.

Alueen kaavoitus, asutus ja ympäristöolosuhteet

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Alue on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta Haapakimolan kylässä n.12 km Kausalasta lounaaseen. Alueella on ollut soranottoa vuosikymmeniä. Lähin asuinrakennus sijaitsee etelän suuntaan noin 250 metrin päässä, muutoin lähiympäristö on talousmetsää ja vanhaa soranottoaluetta. Suunniteltu ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella. Läheisyydessä ei myöskään ole suojeltuja alueita. Alueella ei ole tehty havintoja törmäpääskyistä tai muista uhanalaisista lajeista.

Kulku alueelle tapahtuu samaa tietä kuin pohjoispuolella olevalle ottoalueelle. Vaihtoehtoisena tienä voidaan käyttää eteläpuolista pellon ja metsän rajassa olevaa tietä.

Alueelta on kaadettu puut ja kuorittu pintamaat pois. Soranotto on aloitettu alueen länsiosasta, josta on puhkaistu yhteys pohjoispuolen soranotto alueeseen. Pintamaat on läjitetty alueen itäreunaan, josta ne voidaan ottotoiminnan päätyttyä siirtää alueen pohjalle, jossa ne toimivat humuskerroksena edistämällä alueen metsittymistä.

Pohjoispuolella olevalle soranottoalueelle on voimassa oleva soranottolupa. Soranottoalueiden välisestä luiskasta on tehty osapuolten välinen sopimus, jonka johdosta soranoton loputtua alueen pohjasta tulee tasainen.

Toiminnan kuvaus hakemuksen mukaan

Suunniteltu soran ja hiekan ottomäärä alueelta on 65 000 m³. Suunniteltu aika ottamiselle on 10 vuotta luvan myöntämisestä lähtien. Vuosittainen otto olisi keskimäärin 6500 m³. Suunnitellun kaivualueen pinta-ala on 0,73 ha ja koko toiminta-alueen 1 ha.

Alueen alin ottotaso on +63,3, mikä on sama kuin pohjoispuolella olevan alueen ottotaso. Maanpinnan ylin taso on +80,8. Täten suurin ottosyvyys on 17,5 metriä.

Soranottoa jatketaan länsireunasta idän suuntaan koko ottoalueen leveydeltä. Samanaikaisesti maisemoidaan länsi- ja eteläreunaa ottamisen edetessä. Ottosyvyyttä seurataan niin ettei kaivuu ulotu tasoa +63,3 alemmas. Luiskat kaivetaan ja muotoillaan jo ottovaiheessa lopulliseen muotoon ja kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi. Jos ottovaiheessa muodostuu tätä jyrkempiä luiskia, niiden yläreunaan sijoitetaan lippusiima tai varoitusaita varoittamaan maastossa liikkuja putoamisvaarasta.

Ottamistoiminnan päätyttyä alue viimeistellään suunnitelman mukaiseen muotoon. Luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2 tai tätä loivemmiksi. Luiskien yläpäitä voidaan muotoilla niin että ne sulautuvat ympäröivään maastoon. Alueen pohjalle voidaan tehdä ylijäämämaista ja kivistä kumpareita elävöittämään aluetta. Alueen pohjalle levitetään läjitetyt pintamaat sekä tiivistynyt sorapinta rikotaan koneellisesti jotta luontainen metsittyminen nopeutuu.

Alueelle on asennettu muovinen noin 25 cm rumpuputki, jonka pohja ulottuu syvyyteen +60,3 m (N2000). Putki on kuiva, eli ainakin 3 metrin suojaetäisyys pohjaveteen täyttyy.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemusasiakirjat olivat kuulutuksen nähtävilläoloajan 27.10. – 27.11.2025 litin kunnan kirjastolla ja sen aukioloaikoina, Kausansaarentie 3, sekä litin kunnan sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa <https://www.iitti.fi/>.

Alueella tehdyt tarkastukset

Alueella on tehty tarkastus 2.9.2025.

Lausunnot ja naapurien kuuleminen

Asiassa ei pyydetty lausuntoja. Vuokra-alueen viereisen maa-ainestenottoalueen haltijalle toimitettiin kirjeitse tiedonanto kuulutuksesta.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta toimitettiin määräaikaan mennessä yksi muistutus. Mielipiteitä ei annettu.

Muistutuksessa 1 esitetään huoli ulkopuolisten pääsystä maa-ainesten ottoalueelle ja sitä kautta myös viereiselle maa-ainestenottoalueelle. Ulkopuolisten pääsy naapurialueelle voi aiheuttaa vahinkoa alueella oleville koneille ja laitteille ja sitä kautta myös ympäristöriskin. Lisäksi se voi aiheuttaa myös tapaturmariskin ja roskaantumista ulkopuolisten toimesta. Muistutuksessa kyseenalaistetaan myös naapurialueen pohjavesiputken käyttö kyseisen alueen pohjaveden pinnankorkeuden seurantaan.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalta pyydettiin vastine muistutukseen. 2.12.2025 päivätyssä vastineessan se toteaa seuraavaa:

"Pohjavesiputken suullisen käyttö sopimuksen loputtua 25.11.2025, alueelle on kaivettu uusi pohjavesiputki 2.12.2025. Putken pohjoiskoordinaatti on 6739684,262 ja itäkoordinaatti 459131,261 (ETRS-TM35FIN). Putken alapinta on tasossa 60,3 m (N2000). Putkessa ei ole havaittu vettä.

Soranoton edetessä tilanteeseen jossa otto-alueet yhdistyvät, tullaan kulku estämään [viereiselle soranottoalueelle] isoilla kivillä sekä sorapenkoilla. Meidän hakemalla otto-alueella ei säilytetä koneita, muuta kuin ottamisen aikana, niin emme ole nähneet tarpeelliseksi sulkea kulkureittejä. Alue sijaitsee harvassa männikössä joten pelkkien tieurien tukkiminen ei estäisi elueelle pääsyä muutenkaan."

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN RATKAISU

Esittelijä

Ympäristönsuojelutarkastaja Taru-Tiina Kalliokuusi

Päätösehdotus

litin kunnan viranomaislautakunta on tarkastanut Ronimus Markon ja Ronimus Petrin lupahakemuksen. Toiminnan tulee tapahtua lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

Yleiset toimintaa koskevat määräykset

1. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan aloittamista on alueella suoritettava aloitustarkastus. Aloitustarkastuksen suorittaa valvontaviranomainen pyydettyä. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee vakuuden olla hyväksytty. (MAL 11, 12, 14 §; Maa-ainesA 7 §)
2. Hiekkaa ja soraa saa ottaa ottosuunnitelman mukaisesti 0,73 ha alueella 65 000 m³. Ottamista ei saa ulottaa ottamissuunnitelmassa esitettyä alinta ottotasoa 63,3 m (N2000) alemmaksi.

Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä ja toteutettava siten, että esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti sekä muilta osin kestävän käytön periaatteiden mukaisesti. (MAL 1a, 3, 11 §)

3. Ottamisalue on merkittävä maastoon selvästi näkyvin merkein siten, että merkit säilyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan. Korkeusasema on oltava nähtävillä jokaisella aktiivisella ottokohdalla. Ulkopuolisten pääsy naapurin toiminta-alueelle on estettävä. (MAL 11 §; Maa-ainesA 6-7 §)

Luonnonsuojelu

4. Mahdollista törmäpääskyjen pesintää tulee seurata. Mikäli alueella tehdään törmäpääskyhavaintoja tulee kyseinen rintausta rauhoittaa ottamistoiminnalta päätöksen liitteenä olevan ELY-keskuksen ohjeen mukaisesti. (MAL 11 §)

Toiminnassa syntyvien jätteiden käsittely

5. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa tulee noudattaa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä. (MAL 11 §)
6. Toiminnanharjoittajan on noudatettava kaivannasjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Se on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava vähintään viiden vuoden välein ja siitä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. (MAL 5a §)

Kirjanpito ja raportointi

7. Maa-ainesten vuotuisesta ottamismäärästä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus vuosittain tammikuun loppuun mennessä valtakunnalliseen NOTTO-järjestelmään. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt. (MAL 23 a §; Maa-ainesA 9 §)

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

8. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten alueella tai koneiden mukana tulee olla saatavilla asianmukainen öljyvahingon torjuntakalusto ja välineet käytetyn materiaalin keräämiseen. (MAL 11 §; YSL 16, 17 §)
9. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön

pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Aiheutuneiden ympäristövaikutusten selvittäminen on aloitettava tilanteen edellyttämässä laajuudessa valvontaviranomaisen kanssa sovittavalla tavalla. Lisäksi on tehtävä korjaavat toimenpiteet vastaavan tapauksen toistumisen estämiseksi. (MAL 11 §)

Alueen jälkihoito ja toiminnan muuttaminen tai lopettaminen

10. Toiminta-alue on saatettava toiminnan loputtua sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Maa-ainestenottoalueen jälkihoito tulee suorittaa ottamissuunnitelman mukaisesti luvan voimassaolon aikana. Alueelle jäävät jyrkänteet on suojattava pysyvästi lohkarilla tai vastaavilla rakenteilla. Maisemoinnissa käytettävien maa-ainesten tulee olla puhtaita ja tarkoitukseen sopivia. Alueelle maisemointia varten mahdollisesti alueen ulkopuolelta tarvittavat maa-ainekset tulee hyväksyttävä valvontaviranomaisella etukäteen. Ulkopuolelta tuotavia maa-aineita tulee kuitenkin välttää. Mahdolliset myöhemmin tarkentuvat suunnitelmat jälkihoitotoimenpiteistä (esim. törmäpääskytörmä) tulee hyväksyttävä valvontaviranomaisella. (MAL 11 §, Maa-ainesA 8 §)

11. Toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta muutoksesta, keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen tai lupa on ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä toiminnanharjoittajan hakemuksesta lopetettu.

Kun maa-ainesten otto tai luvan voimassaolo on päättynyt, tulee luvan haltijan pyytää valvontaviranomaiselta lopputarkastusta viimeistään kuukauden kuluttua em. ajankohdasta. (MAL 13 a, 16, Maa-ainesA 7 §)

12. Jos luvan haltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden (6 kk) kuluessa konkurssin alkamisesta ole siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa ottamistoimintaa, lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-aineksen osalta. Mikäli konkurssipesä jatkaa ottamistoimintaa, tehdään jatkamisesta ilmoitus lupaviranomaiselle (MAL 16 a §)

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkitessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Hakija on esittänyt asianmukaisen hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Hakemuksen, ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti toteutettuna maa-ainesten oton voidaan katsoa olevan maa-aineslain mukaista. Ottaminen ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Alueella on otettu hiekkaa ja soraa jo aikaisemman lupakauden puitteissa. Luvalla on tarkoitus ottaa loppuun aikaisemmalta lupakaudelta jäljelle jäänyt maa-aines. Verrattuna aikaisempaan, olosuhteet eivät ole muuttuneet.

Lupamääräysten perustelut

Maa-ainestenottoalue tarkastetaan ennen ottamistoiminnan aloittamista tarvittavien merkintöjen varmistamiseksi. Merkinnät tulee säilyä paikallaan ottamistoiminnan omavalvonnan ja viranomaisvalvonnan helpottamiseksi. Vakuudella varmistetaan toimintapaikan jälkihoitotoimenpiteiden loppuunsaattaminen. Ulkopuolisten pääsy naapurialueelle on estettävä toiselle kuuluvan omaisuuden suojaamiseksi. (Lupamääräykset 1 – 3)

Toiminta-alueen viereisillä alueilla on tehty törmäpääskyhavaintoja ja on mahdollista, että myös tällä alueella on niille soveltuvaa maa-ainesta, joten tilanteen kehittymistä tulee aktiivisesti seurata. Maisemointivaiheessa rakennettu riittävän suuri pääskytörmä voi mahdollistaa lajin elpymisen alueella. (Lupamääräys 4)

Häiriötilanteiden ennakointi ja niihin varautuminen sekä roskaantumisen ehkäiseminen ovat olennainen osa asianmukaista toimintaa. Viranomaiselle ilmoittaminen on edellytys asianmukaisen valvonnan toteuttamiseksi. (Lupamääräykset 5 – 9)

Toiminnan olennainen muuttuminen voi edellyttää luvan tarkistamista. Toiminnan lopettaminen edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit on poistettu, mahdollinen pilaantuma puhdistettu ja jätteet poistettu toiminta-alueelta. Törmäpääskyille potentiaalisen törmän kartoittamiseen tarvitaan erillinen selvitys, sillä liian pieni törmä ei palvele tarkoitusta. (Lupamääräykset 10 – 12)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen antopäivästä, ellei päätökseen ole haettu muutosta. Päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä.

Mikäli toiminnassa tapahtuu olennaisia muutoksia, tulee lupaan hakea muutosta. Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava lupapäätöksen voimassaoloaikana.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja on hakenut MAL 21 § mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Viranomaislautakunta katsoo, että toiminta voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Kyseessä on olemassa oleva maa-ainestenottoalue, jolle on aiemmin myönnetty lupa maa-ainesten ottoon. Alue voidaan palauttaa maa-ainestenoton osalta ennalleen mikäli lupapäätöksestä valitetaan ja lupa kumotaan tai lupamääräyksiä muutetaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 555/1981
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta 926/2005
Jätelaki 646/2011
Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä 190/2013
Ympäristönsuojelulaki 527/2014
Luonnonsuojelulaki 9/2023

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Lupahakemuksen maksut ja vakuus määräytyvät litin kunnanvaltuuston hyväksymän Heinolan kaupungin maa-ainestaksan mukaisesti.

Maa-ainesvakuus ja aloittamisvakuus

Hakijan tulee ennen aineiden ottamista asettaa lupamääräysten suorittamiseen hyväksyttävä vakuus. Vakuudeksi määrätään **5000 €**. Vakuus on saman suuruinen aloittamiselle ennen päätöksen lainvoimaa ja jälkihoitotoimenpiteitä varten asetettavalle vakuudelle. Toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaa asetettavan vakuuden tulee kattaa myös kaikki lupapäätöksessä 4.11.2015 (82 §) määrättyt jälkihoitotoimenpiteet.

Kunkin vakuuden hyväksymisestä tämän lupapäätöksen vakuudeksi tulee kuitenkin tehdä erillinen päätös. Vakuus tulee toimittaa viimeistään 30 vuorokauden kuluessa päätöksen antamisesta, kuitenkin ennen toiminnan aloittamista ja aloitustarkastusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään vuoden ajan lupapäätöksen viimeisestä voimassaolopäivästä. Vakuus voidaan vapauttaa vasta kun kaikki luvan tai se määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Lupahakemuksen maksut

Maksulaji	€
Ottamissuunnitelman tarkastuksen perusmaksu	200
Ottamissuunnitelman tarkastus 70 €/ha * 1 ha	70
Ottamissuunnitelman tarkastus 0,01 €/m ³ * 65 000 m ³	650
Kuulemisen perusmaksu	20
Kuuleminen: rajanaapuri 30 €/kuultava * 1	30
Yhteensä	970

Tämän maa-ainesluvan käsittelymaksuksi muodostuu **970 €**. Lupamaksu laskutetaan, kun asiaa koskeva päätös on annettu.

Valvontamaksu

Maksulaji	€
Vuotuisen ottomäärän mukaan 0,02 €/ m ³ * 6 500 m ³	130
Pinta-alan mukaan 60 €/ha * 1 ha	60
Yhteensä (vähintään 200 €)	190 → 200

Päätöshetkellä voimassaolevan maa-ainestaksan mukaan, mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle tammikuun loppuun mennessä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta, luvanhaltijalta ei peritä vuotuista valvontamaksua. Mikäli luvanhaltija toimii ilmoituksensa vastaisesti, peritään valvontamaksu normaalisti.

Päätös

Merkittiin, että asian otsikossa ja esittelytekstissä on ollut virheellinen kiinteistötunnus, ja oikea kiinteistötunnus on 142-401-6-63. Kirjoitusvirhe korjataan pöytäkirjaan.

Viranomaislautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Jakelu

Hakija

Tiedoksi

Hämeen ELY-keskus
Vuokra-alueen rajanaapuri

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksestä kuulutetaan litin kunnan sähköisellä ilmoitustaululla www.iitti.fi kohdassa kuulutukset.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.